

prima instanță: A. Ciobanu

instanța de apel: A. Ghiorghieș, N. Chircu, V. Harmaniuc

instanța de recurs: S. Filincova, Iu. Bejenaru, G. Stratulat, S. Novac și T. Vieru

Î N C H E I E R E

18 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Svetlana Filincova

Judecătorii: Iurie Bejenaru, Galina Stratulat, Svetlana Novac , Tatiana Vieru

examinând cererea de revizuire depusă de către Olga Postolachi,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Postolachi împotriva Liliei Gîscă, intervenient accesoriu Primăria satului Corlăteni, cu privire la declararea nulității contractului de subarendă, încasarea datoriei și compensarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 31 iulie 2013, prin care a fost admis recursul declarat de către Lilia Gîscă, cu casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2013,

c o n s t a t ă :

La 22 februarie 2011, Olga Postolachi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liliei Gîscă, intervenient accesoriu Primăria satului Corlăteni, solicitînd declararea nulă a contractului de subarendă și încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, Olga Postolachi a invocat că în anul 2006, în temeiul unei publicații în ziarul „Makler”, la rubrica „se vinde”, reclamanta a constatat că se vinde un lot de pămînt cu suprafața de 5 ari pe sectorul Dacia din mun. Bălți. Conform numărului de telefon indicat în anunț, Olga Postolachi a contactat-o pe Lilia Gîscă, care i-a spus că are de vînzare un lot de pămînt, la prețul de 8000 dolari SUA.

În urma discuției, reclamanta a convenit să procure terenul de pămînt la prețul de 7800 dolari SUA.

La 01 septembrie 2006, părțile s-au întîlnit la notarul, Vasile Frecăuțanu, pentru perfectarea documentelor.

Olga Postolachi a indicat că aflîndu-se în incintă la notar, pîrîta Lilia Gîscă i-a spus că documentele deja se perfectează, fapt pe care l-a confirmat și notarul, care i-a propus să-i achite vînzătoarei prețul stabilit.

Astfel, Olga Postolachi, neavînd contractul de vînzare-cumpărare la mînă, dar fiind încrezută în privința veridicității tranzacției, i-a achitat Lilies Gîscă suma de 7800 dolari SUA.

După aceasta, reclamanta a primit documentele de la notar și a observat că nu este încheiat un contract de vînzare-cumpărare a lotului de pămînt, dar este perfectat un contract de subarendă a terenului.

În acel moment, Postolachi Olga a obiectat acest fapt, la ce Lilia Gîscă și notarul au încredințat-o că inițial este necesar de a încheia un contract de subarendă, după care va fi posibil de a dobîndi dreptul de proprietate.

Reclamanta avînd convingerea că intențiile pîrteii, Lilia Gîscă, sunt de a vinde terenul, precum și ascultînd sfatul notarului, Vasile Frecăuțanu, a căzut de acord cu condițiile și cele relatate de vînzătoare și notar.

Ulterior, Olga Postolachi a aflat că poate deveni proprietară a lotului de teren numai dacă îl va procura repetat la licitație.

Pe faptul dat reclamanta a depus plîngerii la organele de urmărire penală din Bălți, care au pornit dosar penal împotriva Lilies Gîscă, ulterior punînd-o sub învinuire, iar mai apoi a fost scoasă de sub învinuire, explicîndu-i-se Olgăi Postolachi că între dînsa și pîrîtă sunt relații civile.

Consideră reclamanta, că semnînd contractul de subarendă a fost dusă în eroare, înțelegînd că acest contract este unul premărgător contractului de vînzare-cumpărare a terenului.

Solicită, Olga Postolachi, declararea nulă a contractului de subarendă a lotului de pămînt de 5 ari, proprietar al căreia este Primăria satului Corlăteni, raionul Rîșcani, și încasarea în folosul ei a sumei de 7800 dolari SUA, achitate la încheierea contractului în contul procurării bunului imobil.

În ședința de judecată din 27 aprilie 2011, Olga Postolachi suplimentar a solicitat compensarea din contul pîrteii în beneficiul său a pagubei materiale în mărime de 5000 lei și a pagubei morale mărime de 5000 lei (f.d. 86).

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani din 17 mai 2011, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2011, apelul depus de Olga Postolachi împotriva hotărîrii Judecătorei Rîșcani din 17 mai 2011 a fost respins, iar hotărîrea a fost menținută.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 13 iunie 2012, a fost admis recursul declarat de Olga Postolachi împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2011, fiind casată decizia instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2013, a fost admis apelul declarat de către Olga Postolachi; a fost casată hotărîrea Judecătorei Rîșcani din 17 mai 2011, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea a fost admisă parțial, a fost declarat nul contractul de subarendă a terenului de 0,05 ha din 01 septembrie 2006 încheiat între Lilia Gîscă și Olga Postolachi, a fost încasat de la Lilia Gîscă în beneficiul Olgăi Postolachi suma de 7800 dolari SUA, echivalentul

în monedă națională la data executării hotărîrii, suma de 1369 lei achitați cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2013, a fost încasat suplimentar de la Lilia Gîscă în bugetul statului suma de 2920,70 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 31 iulie 2013, a fost admis recursul declarat de către Lilia Gîscă, fiind casată decizia Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2013, cu menținerea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani din 17 mai 2011.

La 01 noiembrie 2013, Olga Postolachi a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, fără a indica expres careva solicitări.

Revizuenta, Olga Postolachi, în motivarea cererii de revizuire, fără indicarea vreunui aliniat al art. 449 CPC, a menționat aceleași circumstanțe care au fost obiectul examinării în instanțele inferioare. De asemenea, la cererea de revizuire a anexat copiile hotărîrilor instanțelor care au examinat prezentul litigiu, precum și copiile hotărîrilor în pricina civilă intentată la acțiunea Liliei Gîscă împotriva Primăriei și Consiliului s. Corlăteni privind obligarea la prelungirea termenului contractului de arendă. De asemenea, revizuenta a anexat copia anunțului în ziar, copia declarației din 28 aprilie 2009 a Liliei Gîscă cu privire la refuzul de la dreptul de arendă asupra terenului de pămînt, copia titlului executoriu, copia încheierii de asigurare a executării, copia încheierii privind anunțarea licitației, copia anunțului executorului judecătoresc.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

Articolul 452 alin.(3) Codul de procedură civilă care prevede comunicarea participanților la proces a locului, datei și orei ședinței de judecată nu a fost modificat.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art. 6 alin. (7) din Legea nr.780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Coraborînd prevederile art. 452 alin.(1) Codul de procedură civilă cu art.444 același Cod, care este modificat printr-o Lege ulterioară ce promovează soluții diferite privitor la citarea și participarea părților, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție examinează cererea de revizuire în lipsa participanților potrivit regulilor de examinare a recursului.

Studiind materialele dosarului, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 al. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că temeiurile de declarare a revizuirii sunt prevăzute expres la art. 449 CPC, astfel cererea de revizuire urmează a fi admisă numai atunci, când este invocat unul din motivele prevăzute de norma menționată.

La caz, revizuenta, Olga Postolachi a anexat la cererea de revizuire toate înscrisurile anterior menționate.

Instanța de recurs menționează că, copiile hotărârilor instanțelor care au examinat prezentul litigiu, decizia Curții Supreme de Justiție din 14 noiembrie 2012 (f.d. 193-195, Vol. I) în pricina civilă intentată la acțiunea Liliei Gîscă împotriva Primăriei și Consiliului s. Corlăteni privind obligarea la prelungirea termenului contractului de arendă, copia anunțului în ziar (f.d. 32), copia declarației din 28 aprilie 2009 a Liliei Gîscă cu privire la refuzul de la dreptul de arendă asupra terenului de pământ (f.d. 43, Vol. I) nu constituie circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuintei anterior sau înscrisuri probatoare care au fost reținute de un participant la proces. Acestea au fost cunoscute de toți participanții la proces, inclusiv de către revizuentă, deoarece sunt anexate la materialele pricinii. La examinarea cererii de recurs, instanța le-a supus examinării în ansamblu cu probele anexate la materialele pricinii.

Cu referire la prezentarea restului înscrisurilor (copiile hotărârilor în pricina civilă intentată la acțiunea Liliei Gîscă împotriva Primăriei și Consiliului s. Corlăteni privind obligarea la prelungirea termenului contractului de arendă, copia titlului executoriu, copia încheierii de asigurare a executării, copia încheierii privind anunțarea licitației, copia anunțului executorului judecătoresc), instanța de judecată menționează că acestea, de asemenea, nu constituie temei de revizuire în sensul art. 449 CPC.

Mai mult decît atît, Olga Postolachi, în motivarea cererii de revizuire nu a făcut trimitere la nicio dispoziție legală prevăzută de Codul de Procedură Civilă, pentru admiterea cererii de revizuire.

Revizuirea hotărârii pronunțate, invocată de revizuentă poate fi admisă numai dacă, după emiterea hotărârii, au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute petiționarei anterior.

Astfel de circumstanțe în cererea de revizuire nu au fost prezentate și nici nu s-a făcut dovada existenței unui înscris probator suplimentar, revizuenta efectuând doar o relatare a examinării pricinii civile.

În rest, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, menționează că revizuenta a făcut referire la aceleași circumstanțe, care au constituit obiect de examinare în instanțele de judecată ierarhic inferioare și la Curtea Supremă de Justiție, invocând aceleași motive.

În consecință instanța reține că, revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului. Prin urmare, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar acelea care întrunesc exigențele legii.

În astfel de circumstanțe, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că cererea de revizuire înaintată de Olga Postolachi nu întrunește condițiile cerute de lege pentru a fi admisă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că procedura de revizuire prevăzută de art. 449 – 453 CPC servește scopului înlăturării lacunelor în drept și omisiunilor justiției, care urmează a fi aplicată într-o manieră compatibilă cu art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice.

În temeiul prevederilor citate, în cazul descoperirii unui fapt care, prin natura sa, ar fi putut exercita o influență decisivă asupra soluției date de instanță și care, la pronunțarea hotărârii, nu era cunoscut și nu putea, în mod rezonabil, să fie cunoscut de parte, aceasta din urmă poate să sesizeze instanța cu o cerere de revizuire a acelei hotărâri. Însă urmează a sublinia faptul că actele și probele prezentate trebuie să conțină informații care nu ar fi putut fi obținute mai devreme de către revizuent, însă acestea existau la momentul examinării litigiului.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6 paragraful 1 al Convenției, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat, care constituie principiul executării hotărârilor definitive.

În această ordine de idei, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține, că admiterea cererii de revizuire depuse de Olga Postolachi ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de prevederile art. 6 paragraful 1 al Convenției.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 06 decembrie 2005 în cazul Popov 2 împotriva Moldovei.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, temeiurile invocate în cererea de revizuire nu sunt prevăzute de art. 449 CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin.(1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Olga Postolachi împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 31 iulie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Postolachi împotriva Liliei Gîscă, intervenient accesoriu Primăria satului Corlăteni, cu privire la declararea nulității contractului de subarendă, încasarea datoriei și compensarea prejudiciului material și moral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Svetlana Novac

Tatiana Vieru